

Muzeul Gorjului și rolul său în viața culturală (1894 - 2010)

Dumitru Valentin Pătrașcu
muzeulgorjului@gmail.com

Muzeul Gorjului a fost fondat la 16 iulie 1894 din inițiativa unui grup de intelectuali conduși de către institutorul Alexandru Ștefulescu (1856-1910)¹, sub al cărui patronaj se află în prezent instituția, grup din care mai făceau parte: Iuliu Moisil², originar din orașul Năsăud, devenit ulterior membru al Academiei Române, artistul plastic Witold Rolla Piekarski³, polonez de origine, și inginerul Aurel Diaconovici⁴, șeful Secviciului Tehnic al județului Gorj, bănățean de origine⁵.

La finele secolului al XIX-lea, se desfășoară la Tg.-Jiu o dinamică mișcare culturală, printre promotorii de seamă ai acesteia aflându-se, alături de cei menționați, personalități, precum: tipograful Nicu D. Miloșescu, căpitanul Emanoil Pârâianu, doctorul Ion Urbeanu, avocatul Ștefan Dobruneanu, învățătorii Lazăr Arjoceanu și Ion Haiducescu, geologul Ion Popescu-Voitești⁶.

Referindu-se la rolul lui Alexandru Ștefulescu în cadrul mișcării culturale gorjene la cumpăna secolelor XIX-XX, Iuliu Moisil aprecia că acesta "a fost sufletul mișcării istorice din Gorj"⁷.

Alexandru Ștefulescu „s-a născut la anul 1856, în luna martie, ziua 24” la Tg.-Jiu, în familia preotului Constantin Ștefulescu, mama numindu-se Elena, așa după cum consemnează istoricul Gheorghe Nichifor într-o amplă monografie dedicată istoricului și omului de cultură gorjean⁸, citând o mențiune făcută la 1 septembrie 1864 pe catalogul clasei a II-a a Școlii Primare de băieți din Tg.-Jiu.

După terminarea cursurilor școlii primare de băieți la Tg.-Jiu în iunie 1867, din septembrie același an până în anul 1877, Alexandru Ștefulescu a urmat Seminarul pentru institutori de la București⁹.

Alexandru Ștefulescu a activat o perioadă ca pedagog la Seminarul Nifon din București, iar în martie 1877 se afla la Liceul din Bârlad. În august 1877 este numit

---

¹ Vasile Arimia, Nicolae Mischie, Vasile Bobocescu, Dan Neguleasa, Alexandru Păsărin, *Personalități gorjene de-a lungul istoriei*, Ed. Fundației „Premiile Flacăra - România”, București, 2000, p. 67 – 69; Gheorghe Nichifor, *Alexandru Ștefulescu – un destin în slujba istoriei*, Ed. Scrisul Românesc, Craiova, 2007, p. 91

² Vasile Arimia, Nicolae Mischie, et alli, *op. cit.*, p. 77 - 80

³ *Ibidem*, p. 70 - 72

⁴ *Ibidem*, p. 83 - 84

⁵ Ioan Opreș, *Istoria muzeelor din România*, Ed. Museion, București, 1994, p. 100; Vasile Marinou, *Muzeul Gorjului – o instituție centenară*, în „Litua – studii și cercetări”, nr. VII, Tg.-Jiu, 1997, p. 10

⁶ Nicolae Mischie, *Gorjul cultural. 1890 – 1910*, Ed. Rhabon, Tg.-Jiu, 2003, p. 46

⁷ Apud. *Oltenia. Studii. Documente. Cugetări*, Seria III, an III, Ed. Scorilo, Craiova, 1999, p. 128 - 129

⁸ Gheorghe Nichifor, *op. cit.*, p. 91

⁹ Dan Neguleasa, *Alexandru Ștefulescu*, în „Litua – studii și cercetări”, Tg.-Jiu, 1978, p. 127 – 133; Gheorghe Nichifor, *op. cit.*, p. 96: Atestatul de absolvire a Seminarului se află în colecțiile Muzeului Județean Gorj.

suplinitor la Câmpina¹⁰, iar la 21 decembrie 1878 devine institutor titular la Școala Primară de băieți din Tg.-Jiu, unde a activat până la sfârșitul vieții, cu o scurtă întrerupere între anii 1900 – 1904, când a fost revizor școlar.

În 1888, Alexandru Ștefulescu devine director suplinitor al Școlii Primare de băieți din Tg.-Jiu, în același an fiind inspectat la clasă de către Titu Maiorescu, ministrul Instrucțiunii Publice¹¹. În 1890 devine director plin al școlii, pentru ca la 1 aprilie 1892 să demisioneze deoarece primăria i-a tăiat subvenția.

Revine la post în 1893, activând până la 31 august 1897, când se îmbolnăvește și primește un concediu de trei ani¹². În 1898, după câteva luni de concediu a revenit la catedră.

În august 1894 revista „Jiul” publica într-una dintre rubricile sale faptul că de mai mulți ani Alexandru Ștefulescu întreprinsese „studii științifice asupra județului și în special în ce privește bogățiile arheologice și istorice din acest colț al țării”¹³.

Eforturilor lui Alexandru Ștefulescu pentru crearea unor colecții muzeale li s-au alăturat profesorul Witold Rolla Piekarski, care s-a pus imediat la dispoziția domnului Ștefulescu, ilustrând lucrările domniei sale și obținând rezultate foarte importante, Iuliu Moisil și Aurel Diaconovici, inginer șef al județului¹⁴.

Alexandru Ștefulescu pusese bazele unei colecții muzeale înainte de 1893, în perioada în care fusese director al Școlii Primare de băieți¹⁵, astfel putem afirma că Muzeul Gorjului „s-a născut dintr-o colecție școlară”¹⁶.

Referindu-se la înființarea muzeului, Alexandru Ștefulescu afirma în lucrarea *Istoria Tîrgu-Jiului* că muzeul: „își datorește începutul unei mici colecțiuni de porunci domnești, slavone și românești, manuscrise și fotografii de pe monumentele istorice, monede dace, romane, ale autorului, precum și colecțiuni de științe naturale ale domnilor Iuliu Moisil, Aurel Diaconovici și Witold Rolla Piekarski”¹⁷.

Iuliu Moisil justifică astfel inițiativa înființării Muzeului Gorjului: „Ne aflăm într-unul din cele mai importante ținuturi românești, unde strămoșii noștri au trăit timpuri eroice, unde putem zice, că locurile fiind mai retrase și mai ferite de pericole imediate, s-a început zămislirea neamului românesc, unde s-a întărit vitalitatea acestui neam, unde au trăit s-au de unde se trag cele mai multe familii boierești ale Olteniei”¹⁸.

În 1904, pe când fondatorul Muzeului Gorjului era în viață, Nicolae Iorga afirma, referindu-se la eforturile ce au condus la crearea acestuia: „Stăruință vrednică de răsplată, pe care nu o va avea niciodată, a unui singur om fără timp de cercetare, fără mijloace, fără îndemnuri și ajutoare care a întemeiat în capitala celui mai minunat ținut

---

¹⁰ *Ibidem*, p. 97

¹¹ *Ibidem*, p. 99 - 100

¹² Nicolae Iorga, *Alexandru Ștefulescu*, în „Studii și documente cu privire la istoria românilor”, București, 1904, vol. 6, p. 9

¹³ *Jiul, revistă pentru literatură și știință*, an I, nr. 5/ august 1894, p. 23 - 24

¹⁴ Nicolae Mischie, *op. cit.*, p. 49

¹⁵ Ion Mocioi, *Muzeul Gorjului*, în „Litua – studii și cercetări”, nr. I, Tg.-Jiu, 1978, p. 6

¹⁶ Dan Neguleasa, *Muzeul Gorjului s-a născut dintr-o colecție școlară*, în „Gazeta Gorjului”, an VII, nr. 1082/ 7 aprilie 1974

¹⁷ Alexandru Ștefulescu, *Istoria Tîrgu-Jiului*, Tipografia Nicu D. Miloșescu, Tg.-Jiu, 1906, p. 326

¹⁸ Iuliu Moisil, *Muzeul Gorjului. Jalnica lui istorie*, în „Arhivele Olteniei”, an V, nr. 23, ianuarie-februarie 1926, p. 10

de moșneni din România, în Târgul de pe Jiu al Gorjului, un bogat muzeu care se îmbogățește zi de zi. Alexandru Ștefulescu a creat unica arhivă documentară a unui județ românesc (...)"¹⁹.

În actul de fondare a muzeului din 16 iulie 1894, descoperit în 1919 de către Teodor Câlcescu²⁰ este menționat comitetul membrilor fondatori din care făceau parte: Toma Cămărășescu, prefectul județului Gorj - președinte, Alexandru Ștefulescu - director, Aurel Diaconovici - casier, Iuliu Moisil - secretar, Witold Rolla Piekarski - custode²¹.

În 1894 colecția de documente a Muzeului Gorjului cuprindea peste 2000 de piese, dintre care: 8 documente din secolul XV, 47 de documente din secolul al XVI-lea, 130 de documente din secolul al XVII-lea, 500 de documente din secolul al XVIII-lea și 1400 de documente din secolul XIX²².

Colecțiile muzeului s-au constituit, în principal, din donațiile făcute de: Alexandru Ștefulescu - colecții de numismatică, arheologie, acte și hrisoave vechi; Witold Rolla Piekarski - o colecție de științe naturale; Iuliu Moisil - o colecție de plante și insecte; Aurel Diaconovici - o colecție de minerale; Nicu D. Miloșescu²³, tipograf și librar din Tg-Jiu, - o colecție de monede antice și câteva tiparnițe²⁴.

Scopul fondării Muzeului Gorjului era, așa cum reiese din actul fondator: „Pentru a cunoaște de aproape mărețele urme strămoșești, pentru a trăi în mai strânsă legătură cu ele, pentru a arăta că suntem vrednici urmași ai unor așa vestiți străbuni, și iarăși, pentru ca, aceste urme să nu rămână răzlețe și uitate (...) în toate unghiurile județului nostru - cuibul prin excelență al românismului”²⁵.

Referindu-se la colecția fotografică a muzeului, Alexandru Ștefulescu avea să afirme că: „(...) toate mânăstirile, schiturile și bisericile până la 1840, casele vechi (culele) boierești, porțile sătești sunt reprezentate în colecțiunea de fotografii a muzeului”²⁶.

Din păcate, muzeul și-a întrerupt existența, în 1906 fiind închis, urmare a neînțelegerilor survenite între Alexandru Ștefulescu și Toma Cămărășescu. Astfel, Alexandru Ștefulescu afirma într-o scrisoare adresată doctorului C. Istrati: „Am muncit 12 ani și muzeul tot în fașă a rămas, căci nimeni de aici nu l-a înțeles. Nu s-au cerut niciodată diurne pentru munca noastră, dar ne-am așteptat la încurajare, ceea ce ne-a lipsit cu totul.”²⁷

---

¹⁹ Nicolae Iorga, *op. cit.*, p. 9-10

²⁰ Vezi „Gorjanul”, an XII, nr. 36-37, 25 septembrie 1936, p. 2

²¹ Gheorghe Nichifor, *op. cit.*, p. 122; Nicolae Mischie, *op. cit.*, p. 49

²² Alexandru Ștefulescu *Documente slavo-române relative la Gorj (1406-1665)*, Tipografia Nicu D. Miloșescu, Tg-Jiu, 1908, p. 5; *Idem, Gorjul istoric și pitoresc*, Tipografia Nicu D. Miloșescu, Tg-Jiu, 1904, *passim*; Gheorghe Nichifor, *op. cit.*, p. 125

²³ Vasile Arimia, Nicolae Mischie et alii, *op. cit.*, p. 65-66; Iuliu Moisil, *Nicu D. Miloșescu. O pagină din istoria culturală a Gorjului*, în „Arhivele Olteniei”, an IV, nr. 18-19, martie-iunie 1925, p. 194-197

²⁴ *Ibidem*, p. 126

²⁵ Ion Mocioi, *Muzeul Gorjului*, în „Litua - studii și cercetări”, nr. I, Tg-Jiu, 1978, p. 6; Vasile Marinouiu, *Muzeul Gorjului - o instituție centenară*, în „Litua - studii și cercetări”, nr. VII, Tg-Jiu, 1997, p. 11

²⁶ Alexandru Ștefulescu, *op. cit.*, p. 328

²⁷ Apud. Gheorghe Nichifor, *op. cit.*, p. 129-130

Până în 1906 muzeul a fost vizitat de numeroase personalități românești și străine, precum: doctor C. Istrati, ministrul Lucrărilor Publice (13 septembrie 1899), Gheorghe Grigore Cantacuzino (22 septembrie 1899), Dimitrie A. Sturdza, Ionel Brătianu (15 aprilie 1901), Spiru Haret (5 septembrie 1902), I. Grădișteanu (1 iulie 1905), Nicolae Densușianu, membru corespondent al Academiei Române, istoricul Dimitrie Onciul, George Coșbuc, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Nicolae Iorga (1-3 septembrie 1903), Nicolae Romanescu, primarul Craiovei, Emanuel de Martonne, profesor la Universitatea din Rennes - Franța, doctor Conrad Cichorius, profesor de istorie veche la Universitatea din Breslau – Germania²⁸.

Muzeul și-a avut sediul, o perioadă, în două încăperi de la parterul Palatului Administrativ (Prefectura județului Gorj), local construit în anii 1870-1875, după doi ani, în 1896, muzeul fiind mutat în casele Codin Crăsnaru, închiriate pentru Gimnaziu, iar după anul 1898, în noul sediu al Gimnaziului din Tg-Jiu.

Deviza muzeului era o cugetare în sanscrită ce se traduce prin: „Izbânda fie celor buni în întreprinderile lor!”, căreia i se alătură dictonul latin: „Intra bonus, melior exi!” – „Intră bun, ieși mai bun!”.

A fost primul muzeu județean din România antebelică. Cel de-al doilea a fost organizat la Fălticeni, după modelul celui de la Tg-Jiu, de către Aurel Diaconovici, mutat acolo ca inginer-șef, fiind pus sub conducerea profesorului Ciurea, ajutat de către Arthur Gorovei²⁹.

Vizitând Muzeul Gorjului, Dimitrie Onciul, istoric de prestigiu, reprezentant al „Școlii Critice”, care l-a influențat pe Alexandru Ștefulescu, făcea următoarea constatare: „Când în fiecare județ se va cultiva iubirea pentru trecutul țării și al neamului ca în capitala Gorjului, atunci vom avea școală de adevărat patriotism”³⁰.

Alexandru Vlahuță, evocând Târgu Jiul în lucrarea „România pitorească” se referă și la muzeul, unde „(...) amintirile sunt vii, strânse cu pricepută grijă și păstrate cu sfințenie. Nicăieri n-am găsit atâta iubire, atât respect pentru trecutul neamului nostru, ca-n orașul acesta liniștit, unde toate parcă te îndeamnă la gânduri frumoase și fapte bune.”³¹

În aprilie 1896 s-a editat primul și singurul număr al buletinului „Publicațiunile Muzeului Județean al Gorjului”, publicație ce valorifica studiile intelectualilor gorjeni.

Muzeul Gorjului a trecut, începând cu anul 1906 printr-o perioadă nefastă, acesta fiind lipsit practic de un sediu adecvat. De altfel, la acest fapt, se adaugă și plecarea unora dintre fondatori din Tg-Jiu. Astfel, Iuliu Moisil pleacă la București, în 1906, Witold Rolla Piekarski plecase încă din 1904 la Novaci și, din 1906, la București, în timp ce Aurel Diaconovici a plecat la Râmnicu-Vâlcea în anul 1905.

La toate acestea se adaugă, în octombrie 1910, moartea celui care fusese inițiatorul Muzeului Gorjului, Alexandru Ștefulescu.

Evenimente tragice s-au produs în timpul ocupației germane din primul război mondial (1916-1918) când colecțiile Muzeului Gorjului au fost devastate de către

---

²⁸ *Ibidem*, p. 65

²⁹ Cornel Cârstoiu, *Liceul Tudor Vladimirescu. Un secol de lumină. 1890-1990*, Tg-Jiu, 1990, p. 70-71

³⁰ Alexandru Ștefulescu, *op. cit.*, p. 325; Gheorghe Nichifor, *op. cit.*, p. 133

³¹ Alexandru Vlahuță, *România pitorească*, Ed. pentru Literatură, București, 1965, p. 51

ocupant³². Atunci au fost distruse colecțiile de: ceramică, fotografie și au dispărut o serie de documente.

În anul 1925 obiectele din patrimoniul muzeal ce fuseseră salvate se aflau într-o sală a Liceului „Tudor Vladimirescu”³³.

Din dorința de a reda Muzeului Gorjului un spațiu adecvat pentru expunerea și conservarea colecțiilor sale, în anii 1925-1926, s-a construit în Grădina Publică [Parcul Central, n.n.] din orașul Tg-Jiu, pe malul Jiului o clădire din inițiativa doamnei Arethia Tătărescu³⁴, președinta Ligii Femeilor Române, filiala Gorj³⁵.

Clădirea³⁶, inspirată din arhitectura culei de la Aninoasa – Gorj, a fost proiectată de către arhitectul Iulius Doppelreiter³⁷.

La festivitatea inaugurării noului sediu al Muzeului Gorjului, desfășurată la 5 septembrie 1926, a participat și fostul secretar al comitetului ce pusese bazele muzeului în 1894, Iuliu Moisil. Reamenajarea muzeului s-a realizat și cu sprijinul lui Alexandru Tzigara – Samurcaș, inspectorul muzeelor, care a participat la examinarea și clasarea obiectelor din patrimoniul muzeului.

În vederea îmbogățirii colecțiilor muzeale au fost achiziționate documente de la țărani în valoare de 50 000 de lei, și au fost expuse obiecte descoperite în săpăturile arheologice întreprinse în Gorj de către Constantin S. Nicolaescu – Ploșor.

Ca urmare a îmbogățirii permanente a colecțiilor muzeale se resimte nevoia unui sediu mai spațios, fapt ce se produce în anul 1954, când muzeul este transferat în fosta casă a avocatului Bicescu din strada Tudor Vladimirescu, nr. 73, casă ce fusese naționalizată în 1952.

Din anul 1974, Muzeul Gorjului a revenit în fostul Palat Administrativ al județului Gorj beneficiind de un spațiu de expunere de peste 2000 de metri pătrați, aici fiind amplasate secțiile de istorie-arheologie și de artă.

Din 1984 până în 1993 secția de artă a avut un sediu propriu în clădirea actualului Colegiu Comercial „Virgil Madgearu”, fostul Liceu Comercial din perioada interbelică. În 1993, secția de artă a fost mutată în fosta casă de protocol din Parcul Central.

În anul 1959 a fost inaugurată Casa Memorială „Ecaterina Teodoroiu” din Vădeni. Ulterior, în perioada 1968 - 1975 a fost amenajată secția de arhitectură populară din Gorj, amplasată la Curtișoara, la 10 km nord de Tg.-Jiu.

În 1970 a fost amenajată Casa Memorială „Constantin Brâncuși” de la Hobița, iar în 1976 casa memorială dedicată geologului Ion Popescu-Voitești din comuna Bălănești.

---

³² Ion Mocioi, *Muzeul Gorjului*, în „Litua – studii și cercetări”, nr. I, Tg-Jiu, 1978, p. 9

³³ Jean Bărbulescu, *Calendarul Gorjului pe anul 1925*, Tipografia „Lumina”, Tg-Jiu, 1925, p. 44

³⁴ Vasile Arimia, Nicolae Mischie et alii, *Personalități gorjene de-a lungul istoriei*, Ed. Fundației „Premiile Flacăra-România”, București, 2000, p. 161-165; Zenovie Cărlugea, *Arethia Tătărescu. Marea doamnă a Gorjului interbelic*, Ed. Măiastra, Tg-Jiu, 2007

³⁵ Dorina Nichifor, *Din activitatea Ligii Naționale a Femeilor Române*, în „Litua – studii și cercetări”, nr. IV, Tg-Jiu, 1988

³⁶ Vezi „Gorjanul”, an XII, nr. 36-37, din 25 septembrie 1937, p. 2-3

³⁷ Ion Mocioi, *Muzeul Gorjului*, în „Litua – studii și cercetări”, nr. I, Tg-Jiu, 1978, p. 10

În anul 1990 este preluată în administrare de către Muzeul Gorjului Casa Memorială „Tudor Vladimirescu” din comuna Vladimir, reconstruită datorită eforturilor Arethiei Tătărescu între anii 1929 – 1932.

Muzeul Județean Gorj, care începând din anul 1996 poartă numele fondatorului său, Alexandru Ștefulescu a contribuit, prin aportul specialiștilor săi, la crearea unor muzee sătești, precum cele de la: Arcani (1965, reorganizat în 1997), Lelești (1977), Rădinești (creat în anul 1973 și reorganizat în 1983).

Secția de Istorie a Muzeului Gorjului a trecut, după 1974, prin câteva reorganizări, cele mai importante fiind cele din perioada 1979 – 1981, din 1990 și cea inițiată în anul 2006 ce vizează o adaptare la exigențele muzeologiei contemporane.

În anii 2000-2002 a fost strămutată la secția de etnografie de la Curtișoara casa-culă de la Poiana-Rovinari ce a aparținut fostului prim-ministru Gheorghe Tătărescu și soției sale, Arethia Tătărescu.

În 2004 a fost inaugurată, după un amplu proces de restaurare, ce a vizat refacerea arhitecturii originale, cula familiei Cartianu, din Cartiu, comuna Turcinești, unde a fost amenajată o expoziție intitulată „Portul popular din Gorj”.

În cursul anului 2009 urmează a fi transferate în administrarea Muzeului Județean Gorj, muzeul „Tudor Arghezi” din orașul Tg-Cărbunești și casa memorială „Maria Lătărețu” din comuna Bengești-Ciocadia.

În luna octombrie a anului 2009 s-a încheiat amplul proces de restaurare a sediului Muzeului Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu” din Tg-Jiu, situat pe strada Geneva, la nr. 8, cu acest prilej fiind vernisată și noua expoziție permanentă a secției de istorie a muzeului.

Bibliografie

Studii și articole. Periodice.

Gorjanul, an XII, nr. 36-37, 25 septembrie 1936

Jiul, revistă pentru literatură și știință, an I, nr. 5/ august 1894, p. 23 - 24

MARINOIU, Vasile, *Muzeul Gorjului – o instituție centenară*, în „Litua – studii și cercetări”, nr. VII, Tg-Jiu, 1997

MOCIOI, Ion, *Muzeul Gorjului*, în „Litua – studii și cercetări”, nr. I, Tg.-Jiu, 1978

MOISIL, Iuliu, *Muzeul Gorjului. Jalnica lui istorie*, în „Arhivele Olteniei”, an V, nr. 23, ianuarie-februarie 1926

IDEM, Nicu D. Miloșescu, *O pagină din istoria culturală a Gorjului*, în *Arhivele Olteniei*, an IV, nr. 18-19, martie-iunie 1925

NEGULEASA, Dan, *Alexandru Ștefulescu*, în „Litua – studii și cercetări”, Tg.-Jiu, 1978

IDEM, *Muzeul Gorjului s-a născut dintr-o școlară*, în „Gazeta Gorjului”, an VII, nr. 1082/ 7 aprilie 1974

NICHIFOR, Dorina, *Din activitatea Ligii Naționale a Femeilor Române*, în „Litua – studii și cercetări”, nr. IV, Tg.-Jiu, 1988

Oltenia. Studii. Documente. Cugetări, Seria III, an III, Ed. Scorilo, Craiova, 1999,

IORGA, Nicolae, *Alexandru Ștefulescu*, în „Studii și documente cu privire la istoria românilor”, București, 1904, vol. 6.

Lucrări generale

- ARIMIA, Vasile, MISCHIE, Nicolae, BOBOCESCU, Vasile, NEGULEASA, Dan, PĂSĂRIN, Alexandru, *Personalități gorjene de-a lungul istoriei*, București, 2000
- BĂRBULESCU, Jean, *Calendarul Gorjului pe anul 1925*, Tg-Jiu, 1925
- CÂRLUGEA, Zenovie, *Arethia Tătărescu. Marea doamnă a Gorjului interbelic*, Tg-Jiu, 2007
- CÂRSTOIU, Cornel, *Liceul Tudor Vladimirescu. Un secol de lumină. 1890-1990*, Tg-Jiu, 1990
- MISCHIE, Nicolae, *Gorjul cultural. 1890 – 1910*, Tg.-Jiu, 2003
- NICHIFOR, Gheorghe, *Alexandru Ștefulescu – un destin în slujba istoriei*, Craiova, 2007
- OPRIȘ, Ioan, *Istoria muzeelor din România*, București, 1994
- ȘTEFULESCU, Alexandru, *Documente slavo-române relative la Gorj (1406-1665)*, Tg-Jiu, 1908, p. 5;
- IDEM, *Gorjul istoric și pitoresc*, Tg-Jiu, 1904
- IDEM, *Istoria Târgu-Jiului*, Tg-Jiu, 1906
- VLAHUȚĂ, Alexandru, *România pitorească*, București, 1965

Summary

The museum of Gorj County was founded on July 16-th 1894 on the initiative of a group of intellectuals led by Alexandru Ștefulescu (1856-1910), under whose patronage is now the institution, other members of the group being: Julius Moisi, native of the town Nasaud, who thereafter became a member of the Romanian Academy, the artist Witold Rolla Piekarski, of Polish origin, and the engineer Aurel Diaconovici, the head of the Technical service of Gorj County, native of Banat. In October 2009, the new permanent exhibition of the History Department from the Al. Ștefulescu Museum from Tg. Jiu was inaugurated.